

2.1.6.3. Nood aan strategische en functionele ondersteuning om te investeren en bepaalde financieringsinstrumenten te gebruiken

Reeds in 2014 was een van de prioriteiten van de gewestregering de bevordering van de intergemeentelijke samenwerking en de aanmoediging van publiek-private samenwerking. Die behoefte blijft relevant. Het gebruik van deze samenwerkingsverbanden gaat gepaard met de noodzaak om nieuwe methodes te ontwikkelen voor de financiering van de projecten die de lokale overheden op het getouw zetten.

Om alle mogelijkheden voor het verkrijgen van investeringssubsidies te kennen, hebben de gemeenten behoefte aan gewestelijke steun, die kan worden gematerialiseerd door de creatie van gewestelijke **ondersteuningscellen** die technisch, juridisch en financieel advies verstrekken.

De organisatie van specifieke **vormingen** voor gemeentepersoneel is ook noodzakelijk om hen aan te moedigen hun netwerk uit te bouwen, te coördineren en uit te breiden.

2.1.6.4. Vereenvoudiging van bepaalde subsidiëringsprocedures

Om de uitdagingen van de bevolkingsgroei het hoofd te kunnen bieden, moeten bepaalde specifieke overheidsinitiatieven aangemoedigd worden, zoals initiatieven die gemeenten de mogelijkheid bieden om leegstaande panden aan te kopen.

Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters vragen dat de gewestelijke overheid alle nodige maatregelen neemt om **de procedures voor de subsidiëring van wijkrevitalisering te vereenvoudigen**.

2.2. TEWERKSTELLING EN PERSONEEL

De werking van een gemeentebestuur berust voornamelijk op het personeel, dat competent en gemotiveerd moet zijn.

Daarvoor zijn de **budgettaire middelen** uiteraard van essentieel belang. De financiering van het personeel omvat de lonen, vorming en andere aanverwante kosten, maar ook de pensioenen.

Afgezien van de financiële aspecten is **het personeelsbeheer** een andere grote uitdaging. Die moet gericht zijn op een meer transversale werking en berusten op beginselen van responsabilisering.

Het Gewest moet vermijden om maatregelen te nemen met betrekking tot het gewestpersoneel die **het verschil in verloning tussen gewest- en gemeentepersoneel zouden vergroten**.

Wat specifiek de tewerkstelling binnen de OCMW's betreft, onderschrijft dit memorandum van Brulocalis de eisen van het gewestelijke en bicommunautaire memorandum van de OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onder meer op het vlak van:

- herwaardering van de loonschalen
- verlenging van de loopbaan
- statutarisering
- financiering van een tweede pensioenpijler
- de structurele financiering (van het tewerkstellingsbeleid van de OCMW's)
- de 'artikel 60'-ers
- de betrekkingen tussen OCMW's en Actiris
- inschakelingstraject en (voor)opleiding
- sociale economie
- validering van competentie en erkenning van verworvenheden
- kinderdagverblijven, scholen en eenoudergezinnen
- leefruimte - opleiding - studies - GSOB - alfabetisering
- monitoring

Dit laatste memorandum van de OCMW's is beschikbaar op www.brulocalis.brussels > Publicaties.

2.2.1. Financiering van de pensioenen van het personeel

De belangrijkste uitdaging in dat kader is de financiering van de pensioenen van het personeel. De federale wetgever heeft een hervorming op het getouw gezet van de werking van het Gesolidariseerd Pensioenfonds van de provinciale en de plaatselijke besturen – wat noodzakelijk was – maar die hervorming gaat gepaard met een steeds zwaardere financiële last voor de lokale besturen.

Volgens de beschikbare prognoses zal het **basisbijdragepercentage** van de lokale overheden de komende jaren stijgen en verder wegen op hun toch al kwetsbare financiën. Bovendien zullen de Brusselse lokale overheden een **tweede pijler voor hun contractueel personeel** moeten opzetten, wat nog aanzienlijke bijkomende kosten met zich meebrengt.

Wat deze nieuwe, aanzienlijke en duurzame financiële lasten betreft, dringt de Vereniging erop aan dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, als toezichthoudende overheid, optreedt in naam van de belangen van alle Brusselse lokale besturen, om de financiering van de Brusselse gemeenten en OCMW's te garanderen.

De kosten voor het opzetten van een tweede pijler voor alle contractuelen in de Brusselse gemeenten kunnen worden geraamd op minstens 14 miljoen euro extra per jaar. Dat bedrag is gebaseerd op de volgende hypothese: 46.272 euro (gemiddelde jaarlijkse kosten van een gemeentebestuurder) X 9.860 euro (aantal contractuelen in de Brusselse gemeenten) X 3 % (percentage van de bezoldiging die vanaf 2021 per personeelslid moet worden betaald om de aftrek van 50 % te kunnen genieten van het pensioenengagement op de responsabiliseringsbijdrage) X 1,02 (indexering sinds 30 juni 2016).³

Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters vragen dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest financiële steun verleent aan de gemeenten en OCMW's om het stelsel van aanvullend pensioen op te zetten dat nodig is om een degelijk pensioen voor de Brusselse contractuelen te garanderen.

De federale overheid heeft het systeem gefinancierd ten belope van 121 miljoen euro per jaar voor de komende drie jaar via een koninklijk besluit, maar er wordt geen waarborg gegeven dat dit systeem zal voortbestaan. Uit alle cijferstudies blijkt immers dat deze enveloppe slechts gedeeltelijk de aanzienlijke stijging dekt van de totale kosten van de pensioenen van het gemeentepersoneel, die op meer dan 300 miljoen euro per jaar worden geraamd.

Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters dringen erop aan dat **het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich tot zijn partners van de federale overheid richt om te onderhandelen over een verhoging van de herfinanciering van het Gesolidariseerd Fonds.**

2.2.2. Tweektaligheid garanderen, bevorderen en financieren

Een tweede grote uitdaging voor de lokale besturen is zich ervan te vergewissen dat de verbintenissen van alle betrokken partijen worden nagekomen, zodat zij over de nodige middelen beschikken om de tweektaligheidsvereisten van het personeel te ondersteunen.

De lokale besturen wachten al drie jaar op de **terugbetaling door de federale overheid van de tweektaligheidspremies van hun personeel**, die het resultaat is van een delicaat compromis dat bestaat in een ondersteuningsenveloppe voor de Brusselse lokale besturen. Ter herinnering: het verlies aan inkomsten als gevolg van de blokkering op federaal niveau sinds 2015 bedraagt 25 miljoen euro per jaar.

Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters vragen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om druk uit te oefenen op de federale overheid:

- om de nodige bedragen vrij te maken voor de goede werking van alle Brusselse gemeenten en OCMW's;
- opdat ze de voorwaarden zouden vastleggen waaronder andere overheidsinstanties dan Selor taalattesten mogen afgeven. Brulocalis pleit voor echte flexibiliteit in deze sector om de demonstratie van tweektaligheid zoveel mogelijk te vergemakkelijken, teneinde de toegang van competente werknemers tot de lokale openbare dienst te vergemakkelijken.

2.2.3. Een aantrekkelijk gemeentelijk openbaar ambt

De derde uitdaging is om alles in het werk te stellen en alle mogelijke maatregelen te nemen om de lokale openbare dienst aantrekkelijk te maken in de ogen van het publiek. Dit vereist de zekerheid van een degelijk pensioen, het gemak om vaardigheden (ook talenkennis) te kunnen aantonen en vooral de duidelijkheid van het statuut en de werkomstandigheden van toekomstig personeel.

3. Bron: «Focus BPB – Het personeel van de Brusselse gemeenten: cijfergegevens», 2018, cijfers op 30 juni 2016.

2.2.3.1. Financiële steun voor statutarisering en financiering van de tweede pijler van de contractuelen

Deze keuze moet gepaard gaan met een sterk gebaar van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om alle lokale besturen financieel te ondersteunen in hun beleid ter versterking van hun personeel, een essentiële eerste stap in een doeltreffend lokaal beleid.

In geval van **statutarisering** vragen Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest prioritair het bedrag van de **statutarisatiepremie aanzienlijk verhoogt** (het huidige bedrag van 2.000 of 3.000 euro, naargelang het al dan niet om een gesco gaat, is te laag, zodat het huidige budget van 3 miljoen euro grotendeels onderbenut blijft), dat de procedure wordt vereenvoudigd en dat de premie op jaarbasis wordt vastgesteld, zodat de lokale besturen zo veel mogelijk gebruik kunnen maken van deze incentive. Een bedrag van 4.000 euro het eerste jaar (6.000 euro voor gesco's) en vervolgens 2.000 euro (3.000 euro voor gesco's) werd door de binnen Comité C ingestelde technische werkgroep toereikend en noodzakelijk geacht.

Wat de arbeidsovereenkomsten betreft, moest het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de lokale overheden helpen om **de nieuwe kosten te dragen** die dat met zich meebrengt, met name door tussen te komen om te helpen bij de creatie van een **tweede pensioenpijler** voor deze contractuelen, ten belope van minstens 14 miljoen euro per jaar.

De twee acties moeten echter worden gecombineerd zolang er sprake is van een statutair en contractueel gemeentelijk ambt. De steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de statutarisering kan dus niet worden opgevat zonder steun voor de ontwikkeling van de tweede pijler van de contractuelen, en omgekeerd.

Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters vragen dat het **bedrag van de statutariseringspremie substantieel wordt verhoogd**, de procedure wordt **vereenvoudigd** en de **premie op jaarbasis wordt vastgesteld**, zodat de lokale besturen optimaal gebruik kunnen maken van deze stimulans.

Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters vragen het Gewest om **financieel tussen te komen om de noodzakelijke herfinanciering van het personeel van de lokale besturen te ondersteunen**.

2.2.3.2. De dringende noodzaak om de gemeentelijke loonschalen op te waarderen

In het bredere kader van de herfinanciering van het personeel van de lokale overheden dient eraan herinnerd te worden dat de barema's niet meer gerevalueerd werden sinds het sectoraal akkoord 2007/2008 (dat het voorwerp uitmaakt van drie subsidiebesluiten, in 2018 begroot voor een totaal van 34.431.000 euro). Als de gemeenten een beleid willen kunnen voeren om hun personeelsbestand te versterken en hun aantrekkelijkheid te garanderen, is het belangrijk dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn financiële steun aanzienlijk verhoogt. Dat is nodig om de gemeenten de nodige marge te geven in het licht van een nieuwe opwaardering van de Brusselse barema's. Die zijn nu lager dan die van het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en ook de federale schalen, wat ze niet aantrekkelijk maakt voor de medewerkers.

In dat kader is de opwaardering van de schalen van niveau E, het meest kwetsbare publiek, een prioriteit. Volgens ramingen van Brussel Plaatselijke Besturen die aan de technische werkgroep binnen Comité C werden verstrekt, zou een herwaardering om deze barema's op te trekken tot het niveau van hun Waalse tegenhangers, voor gemeenten en OCMW's samen een totale jaarlijkse kost van 7,1 miljoen euro met zich meebrengen.

Brulocalis dringt er echter op aan dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met financiële steun de gemeenten in staat stelt om een veel ambitieuzer beleid te voeren, dat erop gericht is de Brusselse gemeenteschalen in hun geheel geleidelijk op te trekken tot minstens het niveau van de Vlaamse lokale besturen. Die opwaardering werd door Brussel Plaatselijke Besturen geraamd op 46,6 miljoen euro per jaar voor het gemeentepersoneel en 18,9 miljoen euro per jaar voor het OCMW-personeel. Beter nog, er zou moeten worden gestreefd naar schalen die vergelijkbaar zijn met die van de Waalse gemeenten (dan is er 64,6 miljoen euro per jaar nodig voor gemeentepersoneel en 24,2 miljoen euro per jaar voor OCMW-personeel) of met die van het Brussels Gewest (240,4 miljoen euro per jaar op termijn voor gemeentepersoneel en 97,5 miljoen euro per jaar voor OCMW-personeel zijn in dat geval nodig).

Brulocalis en de Conferentie van Burgemeesters vragen **een reële en degelijke opwaardering van de gemeentelijke loonschalen, gekoppeld aan financiële steun van het Gewest**.